

2014 YILI MAHALLİ İDARELER SEÇİMİNDE ADAY OLMAK İSTEYEN KAMU GÖREVLİLERİYLE İLGİLİ REHBER

A- İLGİLİ MEVZUAT

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 76 ncı maddesinin son fıkrasında; hakimler ve savcılar, yüksek yargı organları mensupları, yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanları, Yükseköğretim Kurulu üyeleri, kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri ile, yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri ve Silahlı Kuvvetler mensuplarının görevlerinden çekilmedikçe aday olamayacakları ve milletvekili seçilemeyecekleri belirtilmiştir.

2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun'un 17 nci maddesinde; milletvekilleri, belediye başkanları, il genel meclisi ve belediye meclisi üyeleri ile muhtarların mahalli idareler seçimlerinde adaylıklarını koyabilmeleri veya aday gösterilebilmeleri için görevlerinden istifa etmek zorunda olmadıkları belirtilmiş, ancak kamu görevlileri, siyasi parti il, ilçe ve belde yöneticileri, Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları (subay ve astsubaylar) ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sendikalar, kamu bankaları ile üst birliklerin ve bunların üst kuruluşlarının ve katıldıkları teşebbüs veya ortaklıkların yönetim ve denetim kurullarında görev alanların adaylığı konusunda bir hükme yer verilmemiştir.

Bu durumda kamu görevlilerinin, siyasi parti il, ilçe ve belde yöneticilerinin, Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları (subay ve astsubaylar) ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sendikalar, kamu bankaları ile üst birliklerin ve bunların üst kuruluşlarının ve katıldıkları teşebbüs veya ortaklıkların yönetim ve denetim kurullarında görev alanların 2014 yılında yapılacak Mahalli İdareler Seçiminde aday olmaları hususunda 2972 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi ile atıf yapılan 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu'nun 18, 19 ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 40 ncı maddelerinin uygulanması gerekmektedir.

B- SEÇİM TARİHİ

Mahalli İdareler seçimleri beş yılda bir yapılmaktadır. Her seçim döneminin beşinci yılındaki 1 Ocak günü seçim sürecinin başlangıç tarihidir. Aynı yılın mart ayının son pazar günü ise oy verme günüdür.

Buna göre, 2014 yılında yapılacak olan mahalli idareler seçimine ilişkin süreç 1 Ocak 2014 tarihinde başlayacak ve 30 Mart 2014 Pazar günü de seçimler gerçekleştirilecektir.

C- ADAY OLABİLMEK İÇİN GÖREVDEN AYRILMASI GEREKENLER VE AYRILMA TARİHİ

Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığının 4 Ekim 2013 tarihli ve 28785 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 400 No. lu Kararında 30 Mart 2014 tarihinde yapılacak olan Mahalli İdareler Seçimlerinde, aday olabilmek için kanun gereği çekilmesi veya görevlerinden ayrılması gerekenlerin çekilme veya görevlerinden ayrılma isteğinde bulunma tarihleri belirlenmiştir.

Anılan Karar gereğince,

1- 30 Mart 2014 tarihinde yapılacak olan Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak isteyen;

- Hâkimler ve savcılar,
- Yüksek yargı organları mensupları,

- Yüksek öğretim kurumlarındaki öğretim elemanları,
- Yükseköğretim Kurulu, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu üyeleri,
- Kamu kurumu ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri ile yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri, (Kamu idarelerinde görev yapan sözleşmeli personel ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/C maddesi kapsamındaki geçici personel dahil)
- Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları (subay ve astsubaylar),
- Siyasi partilerin il, ilçe ve belde yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile
- Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sendikalar, kamu bankaları ile üst birliklerin ve bunların üst kuruluşlarının ve katıldıkları teşebbüs veya ortaklıkların yönetim ve denetim kurullarında görev alanların,

1 Aralık 2013 Pazar gününden geçerli olacak şekilde en geç 29 Kasım 2013 Cuma günü mesai saati bitimine kadar görevlerinden ayrılma isteklerini içeren dilekçeyi kurumlarına vermeleri zorunludur.

2- Yukarıda belirtilen tarih istifa için son tarih olup, bu tarihten önce istifa edilmesine engel bir durum bulunmamaktadır.

3- Emekli olduktan sonra aday olmak isteyen kamu görevlilerinin de yukarıda belirtilen süreler içerisinde emeklilik talebinde bulunmaları gerekmektedir.

4- Anayasanın 76 ncı maddesine istinaden sürekli ve geçici işçilerin mahalli idareler seçiminde aday olabilmek için istifa etmelerine gerek bulunmamaktadır.

5- Görevden ayrılma başvurusu yapan kamu görevlisine, dilekçenin alındığına dair bir belge verilmesi, dilekçenin kuruma geldiği tarihten itibaren de en geç on gün içinde ayrılma isteğinin kabul edildiğinin dilekçe sahibine tebliğ edilmesi gerekmektedir.

6- Aday olmak için görevden ayrılmaya ilişkin talepler kurumu tarafından reddedilemez.

Ç- DİLEKÇENİN ŞEKLİ

Görevden ayrılma dilekçesinin özel bir şekli bulunmamaktadır. Her dilekçede bulunması gereken şekil özelliklerinin yanında **“30 Mart 2014 tarihinde gerçekleştirilecek Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olabilmek için görevimden ayrılmak istiyorum.”** şeklinde bir ifade yeterli olacaktır.

D- SEÇİME KATILMAK İÇİN İSTİFA EDEN MEMURUN DURUMU

Seçimde aday olabilmek için istifa eden memurlar memuriyete ilişkin haklardan yararlanma bakımından normal şekilde istifa eden memurlarla aynı durumdadır. Bu şekilde görevlerinden ayrılan memurların görevlerinden ayrı kaldıkları sürece memuriyete ilişkin özlük haklarından yararlanmaları mümkün olmadığı gibi bu sürelerin emeklilik bakımından değerlendirilmesine de imkan bulunmamaktadır. Aynı şekilde, aday olamamaları ya da aday olup da seçimi kazanamamaları üzerine görevlerine geri dönmeleri halinde, görevden ayrı kaldıkları süre için kendilerine mali ve sosyal haklar kapsamında hiçbir ödeme yapılmayacak, bu döneme ilişkin olarak sosyal güvenlik kesintileri de kurumları tarafından ödenmeyecektir.

E- ADAY GÖSTERİLMİYEN YA DA SEÇİMİ KAYBEDENLERİN GÖREVE DÖNMESİ

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun ek 7 nci maddesinde **“Yüksek mahkeme üyeleri, hâkimler, savcılar ve bu meslekten sayılanlar ile Subay ve Astsubaylar hariç olmak üzere; milletvekili ve mahalli idareler genel ve ara**

seçimlerinde aday ve aday adayı olan Devlet memurları ve diğer kamu görevlileri, adaylığı veya seçimi kaybetmeleri halinde, Yüksek Seçim Kurulunca seçim sonuçlarının ilanını takip eden bir ay içinde müracaat etmeleri kaydıyla eski görevlerine veya kazanılmış hak aylık derecelerindeki başka bir göreve dönebilirler.” denilmektedir.

Buna göre, yüksek mahkeme üyeleri, hâkimler, savcılar ve bu meslekten sayılanlar ile subay ve astsubaylar hariç seçimlerde aday olabilmek için görevlerinden ayrılmak zorunda olan kamu görevlileri, adaylık veya seçim sonuçlarına göre yeniden göreve dönebilecek olup bu konuda kamu idarelerinin takdir hakkı bulunmamaktadır.

Ayrıca, idari yargı mercileri tarafından konuya ilişkin verilmiş kararlarda, seçimlere katılmak üzere istifa eden ancak aday listelerinde yer alamayanların, başvuruda bulunması ve seçime katılmak için ayrıldığı kadronun boş olması halinde, Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığınca kesin seçim sonuçlarının açıklanmasından önce eski görevlerine dönmelerinin mümkün olacağına hükmedilmiştir. Yüksek Seçim Kurulu da, adaylığı ve seçimi kaybeden memurların göreve döndürülmesi konusunda Danıştay Kararları doğrultusunda işlem yapılmasının uygun olacağını belirtmiştir.

Buna göre, istifa etmiş ancak aday adayı veya aday olamamış kamu görevlilerinden geri dönüş hakkı bulunanların aday listelerinin kesinleşme tarihinden itibaren kurumlarına müracaat etmeleri halinde Yüksek Seçim Kurulunca kesin seçim sonuçlarının açıklanması beklenmeksizin atamalarının yapılması mümkün bulunmaktadır.

298 sayılı Kanunun ek 7 nci maddesi hükmü uyarınca, seçimler nedeniyle görevinden ayrılan kamu görevlilerinin, göreve dönmek için kurumlarına başvuruda bulunabilecekleri son tarihin ise Yüksek Seçim Kurulunca seçim sonuçlarının ilanını takip eden bir aylık süreyi aşamayacağı değerlendirilmektedir.

Seçimler nedeniyle görevden ayrılanların kurumlarına tekrar dönmek istemeleri halinde kurumları tarafından eski görevlerine döndürülmeleri zorunlu olmayıp, kazanılmış hak aylık derecelerindeki başka bir göreve atanmaları da mümkün bulunmaktadır.

Ayrıca, seçim nedeniyle yasal zorunluluğa dayanarak istifa edenlerden yeniden memuriyete dönmek isteyenler, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 92 nci maddesinde yer alan iki defadan fazla istifa etmiş olanların memuriyete dönemeyeceğine ilişkin kısıtlamalara tabi olmayacaktır.

F- GÖREVE DÖNEMEYECEK OLANLAR

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun ek 7 nci maddesine göre;

- Yüksek mahkeme üyelerinin,
 - Hâkimler, savcılar ve bu meslekten sayılanların,
 - Subay ve astsubayların,
- görevlerine geri dönüş hakkı bulunmamaktadır.

G- GÖREVE DÖNÜŞ DİLEKÇESİ

Görevden ayrılış dilekçesinde olduğu gibi göreve dönüş dilekçesinde de şekil zorunluluğu bulunmamaktadır. Dilekçede, “ **30 Mart 2014 tarihinde yapılan/yapılacak olan Mahalli İdareler Seçimlerinde aday gösterilmediğim/seçilemediğim için 298 sayılı Kanunun ek 7 nci maddesi hükmü gereğince göreve dönmek istiyorum.**” şeklinde bir ifade bulunması yeterli olacaktır.

Ğ- GÖREVE DÖNÜŞTE BELGE İBRAZİ

Seçimlere katılmak üzere istifa edenlerden aday olamayan ya da seçilemeyenlerin tekrar eski görevlerine dönmek için yapacakları başvurularda, aday olamadıklarına ya da seçilemediklerine ilişkin belge istenmesi halinde ilgililer tarafından konuya ilişkin belge ibraz edilmesi gerekmektedir.

Ancak, mahalli idareler seçimlerinde aday olma gerekçesiyle görevlerinden ayrılmakla birlikte adaylık için başvurusu bulunmayanların göreve dönüşleri 657 sayılı Kanunun 92 nci maddesi kapsamında mümkün olabilecektir. Bu durumdakilerin istifaları da mezkur hükümdeki iki defa istifa kapsamında değerlendirilecektir.

H- ŞAHSA BAĞLI KADROLARDA BULUNANLARDAN İSTİFA EDENLERİN ATAMASI

Şahsa bağlı kadrolarda görev yapanların bu kadrolarından seçim nedeniyle istifa etmiş olmaları halinde, istifa sonucu boşalan kadrolar iptal edilecektir. Bu durumdakilerin kazanılmış hak aylık derecelerine uygun başka bir kadroya atanmaları gerekmektedir.

I- KAMU GÖREVLİLERİ HABERLERİ OLMADAN MAHALLİ İDARELER SEÇİMİNDE ADAY GÖSTERİLEMESİ

2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu'nun 16 ncı maddesine göre; Siyasi partilere kayıtlı olmayan kimselerin, herhangi bir siyasi parti tarafından aday gösterilmeleri, kendilerinin yazılı muvafakatlerine bağlıdır.

İ- MAHALLİ İDARELER SEÇİMİNDE İSTİFA ETMESİ GEREKEN SÖZLEŞMELİ PERSONEL

Kamu kurum ve kuruluşlarında ilgili mevzuatı çerçevesinde istihdam edilen sözleşmeli personelin de mahalli idareler seçimi için istifa etmeleri zorunlu olup, seçilememeleri veya aday gösterilmemeleri durumunda tekrar eski görevlerinde sözleşme ile istihdam edilmeleri gerekmektedir.

J- DEVLET MEMURU İKEN BELEDİYE BAŞKANI SEÇİLENLERDEN 30 MART 2014 TARİHİNDE YAPILACAK SEÇİMDE ADAY GÖSTERİLMEYEN VEYA SEÇİMİ KAYBEDENLERİN MEMURLUĞA ALINMALARI

2972 sayılı Kanunun ek 3'üncü maddesinde, " Subaylar, astsubaylar, hakimler ve savcılar ile yüksek yargı organları mensupları hariç olmak üzere, kamu kurumları ile kamu kurumu niteliğinde bir kuruluşta memur veya kadrolu işçi olarak çalışmakta iken bu görevinden ayrılarak Belediye Başkanı seçilmiş olup da yeniden aday olamayan veya seçilemeyenler, hizmet süreleri itibariyle veya yaş haddi nedeniyle emekliliğe hak kazanamamış olmaları kaydıyla, seçimlerin kesin sonuçlarının Yüksek Seçim Kurulunca ilanını takip eden iki ay içinde daha önceki kurumlarının bağlı bulunduğu bakanlığa başvurmaları halinde eski görevlerine veya istifa ettikleri tarihteki kurumun özelliği ve niteliğine uygun eşdeğer bir göreve atanabilirler. Ancak yargı kararı ile belediye başkanlığı görevi sona erenler ve istifa edenler hakkında bu hüküm uygulanmaz." hükmü yer almaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanununun 39 uncu maddesinde de Belediye başkanlığı yapmış olanların, personel kanunlarına tâbi bir kadroya atanmaları hâlinde belediye başkanlığında

geçen sürelerinin memuriyette geçmiş sayılacağı hükme bağlanmıştır. Belediye başkanlığında geçen süreler 657 sayılı Kanunun 68/B maddesinde yer alan 1 ila 4 üncü dereceli kadrolara atanma bakımından gerekli olan hizmet süresinin hesabında da dikkate alınmaktadır.

Devlet memuru iken belediye başkanlığına seçilen ve süre sonunda yeniden aday gösterilmeyen veya aday gösterildiği halde seçilemeyenlerin kurumlarına başvurmaları halinde eski görevlerine veya eşdeğer bir göreve atanmaları mümkün bulunmaktadır.